

คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาล ในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์

Life Quality of the Elder Receiving Pension Under the government Policy in
Chum Saeng Municipality, Nakhonsawan Province

พรทิพย์ ท้าววัฒน์*

Phonthip Thapwat

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ 2) เพื่อศึกษาการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 3) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์

การศึกษานี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี โดยการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้การวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 316 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F-Test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่าง

* นิสิตหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

นัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.) และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 9 คน และใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท

ผลการวิจัยพบว่า

1) ระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.21$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X}=3.28$) ด้านความรู้สึกรู้สึกพอใจในการดำรงชีวิต ($\bar{X}=3.25$) ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X}=3.21$) ด้านสังคม ($\bar{X}=3.15$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านสภาวะจิตใจ ($\bar{X}=3.14$)

2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ผู้สูงอายุที่มี เพศ อายุ สถานภาพและลักษณะการอยู่อาศัย ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

3) ปัญหา อุปสรรคของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ผู้สูงอายุมักจะมีปัญหาด้านสุขภาพเสื่อม ขาดความอบอุ่นจากลูกหลานอย่างเพียงพอ และความพอเพียง รวมถึงความเหมาะสมด้านจำนวนเงินเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุยังรู้สึกว่าไม่เพียงพอ

ข้อเสนอแนะของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ควรจัดตั้งคลินิกสำหรับผู้สูงอายุ เพื่อดูแล รักษาผู้สูงอายุโดยเริ่มที่แผนกผู้ป่วยนอก ซึ่งอาศัยองค์ความรู้ด้านเวชศาสตร์ ควรมีการจัดอบรมฝึกอาชีพที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับผู้สูงอายุ และให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมนันทนาการ เพื่อสร้างความสุขให้กับผู้สูงอายุ โดยเน้นควมมีการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ระหว่างผู้สูงอายุ เยาวชน และคนในชุมชน และที่สำคัญควรต้องมีการปรับเพิ่มเบี้ยยังชีพให้พอเพียงกับสถานการณ์ปัจจุบันจากสภาพทางเศรษฐกิจที่มีค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้น

คำสำคัญ : คุณภาพชีวิต, ผู้สูงอายุ, เบี้ยยังชีพ

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the level of the life quality of the elder receiving the pension under the government policy in Chum Saeng Municipality, Nakhon Sawan Province, 2) to compare the opinion toward the life quality of the elder receiving the pension under the government policy in Chum Saeng Municipality, Nakhon Sawan Province by classifying on the personal factors and 3) to study the problems, obstacles and suggestions for the elder receiving the pension under the government policy in Chum Saeng Municipality, Nakhon Sawan Province.

This research applied the Mixed Methods Research consisting of the qualitative and quantitative research. The sample was 316 elder receiving the pension under the government policy in Chum Saeng Municipality, Nakhon Sawan Province. The tools of the research were questionnaire and in-Depth interview from the 9 key informants. The analysis of data used Statistical Package for Social Science. The statistics for analysis data used Frequencies, Percentage, Mean, Standard Deviation, t-test and F-test with One Way ANOVA.

Results of the Research

1. Overall, the level of the life quality of the elder receiving the pension under the government policy in Chum Saeng Municipality, Nakhon Sawan Province was at the middle level ($\bar{X}=3.21$). When considering each aspect, it was found that the environment was at the highest level ($\bar{X}=3.28$). Then, the satisfaction in living was ($\bar{X}=3.25$), the economy was ($\bar{X}=3.21$), and the society was ($\bar{X}=3.15$). However, the state of mind was at the lowest level ($\bar{X}=3.14$).

2. The comparison of the opinion toward the life quality of the elder receiving the pension under the government policy in Chum Saeng Municipality, Nakhon Sawan Province by classifying on the personal was the elder having the different gender, age, status, and types of housing had no the different opinion

toward the life quality of the elder receiving the pension under the government policy in Chum Saeng Municipality, Nakhon Sawan Province. Therefore, the hypothesis was denied.

3. The problems and obstacles of the elder receiving the pension under the government policy in Chum Saeng Municipality, Nakhon Sawan Province were that the elder had the healthy problem in all body and brain. The elder were not accepted from the society as well as in the past. The elder were gotten the warmth from their children. Sometimes, the elder might worry about the sufficiency and appropriateness of the pension.

The suggestions for the elder receiving the pension under the government policy in Chum Saeng Municipality, Nakhon Sawan Province were that the municipalities should establish the clinic for the elder and train in the occupation suitable to the elder for increasing the income. The municipality should establish the senior citizen club to do the activities. The pension would make the elder having the good life quality. The municipality should increase the pension efficient to the high cost living.

Keywords: Life Quality, Elder, Receiving Pension

1. บทนำ

ประเทศไทยก็ได้มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของประชากร โดยเฉพาะประชากรผู้สูงอายุ มีแนวโน้มชี้ชัดว่าประชากรผู้สูงอายุไทยจะเพิ่มมากขึ้นจากข้อมูลสถาบันวิจัยประชากรและสังคม พบว่าปัจจุบันจำนวนประชากรไทยวัยแรงงาน (15-59 ปี) มีจำนวนถึง 42,444,000 คน และประชากรสูงอายุ 60 ปีขึ้นไป มีจำนวน 7,042,000 คน ในขณะเดียวกัน จากการคาดประมาณประชากรของประเทศไทยในปี พุทธศักราช 2553 ประชากรผู้สูงอายุไทย จะมีจำนวนถึง 7,839,000 คน (กองวางแผนทรัพยากรมนุษย์, 2552, (อัดสำเนา)) การที่ผู้สูงอายุไทยเพิ่มขึ้นทั้งในส่วนของผู้ชายและปริมาณและสัดส่วนต่อประชากรทั้งหมดนี้ เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางการแพทย์ และสาธารณสุขรวมทั้งการกระจาย ด้านบริการสาธารณสุข แต่ในขณะที่ผู้สูงอายุมีอายุยืนขึ้นนั้นมิได้

หมายความว่ามีความสุขที่ดี แต่จะเป็นการเพิ่มระยะเวลาที่ผู้สูงอายุเจ็บป่วยเรื้อรังหรือไร้ความสามารถออกไป และพบว่าที่ผ่านมานโยบายของรัฐเกี่ยวกับผู้สูงอายุเป็นเพียงนโยบายเชิงรับ เช่น การบริการเฉพาะผู้ยากไร้ ผู้ที่ประสบปัญหา การสงเคราะห์ผู้สูงอายุแต่ยังไม่ทั่วถึงและครอบคลุม

จากมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 13 มกราคม 2552 เห็นชอบในหลักการอนุมัติจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พุทธศักราช 2552 โครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ซึ่งมีวงเงินงบประมาณ 9,000 ล้านบาท โดยผู้สูงอายุที่จะได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

1) มีสัญชาติไทย

2) มีอายุ 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป

3) ไม่เป็นผู้ได้รับสวัสดิการ หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดจากหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ผู้รับเงินบำนาญ ผู้รับเงินเบี้ยยังชีพตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย หรือกรุงเทพมหานคร ผู้สูงอายุที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ที่ได้รับเงินเดือน ค่าตอบแทน รายได้ประจำ หรือผลประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นที่รัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เทศบาลเมืองชุมแสง มีพื้นที่ทั้งหมด 2.4 ตารางกิโลเมตร มีประชากร 8,671 คน เพศชาย 4,013 คน เพศหญิง 4,440 คน ตามสถิติการทะเบียนราษฎร ความหนาแน่นของประชากร 8,453 คน/ตารางกิโลเมตร

ภารกิจที่สำคัญของผู้สูงอายุที่ยากจน ตลอดจนประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง คือ งานด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน เกี่ยวกับการสังคมสงเคราะห์พัฒนาคุณภาพชีวิตคนชรา (ผู้สูงอายุ) ในส่วนของเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ สืบเนื่องมาจากเทศบาลเมืองชุมแสงมีจำนวนผู้สูงอายุที่ยากจน ขาดผู้ดูแล ไร้ที่พึ่งและช่วยเหลือตนเองไม่ได้จำนวนมาก ซึ่งปัจจุบันมีผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ จากการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่ถ่ายโอนภารกิจมายังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 266 คน ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้ดำเนินการตั้งแต่ กระบวนการคัดเลือกผู้ที่มีคุณสมบัติ การจัดลำดับผู้ที่ได้รับการสงเคราะห์ ไปจนถึงการจ่ายเงินสงเคราะห์ แต่ผลจากการปฏิบัติมักมีปรากฏข้อร้องเรียนเป็นประจำ ในเรื่องของความไม่เป็นธรรมในกระบวนการคัดเลือกผู้สูงอายุให้ได้รับการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุที่ยากไร้ไม่สามารถเข้าถึงบริการเบี้ยยังชีพ มีการทุจริตในขั้นตอนการคัดเลือกผู้มีสิทธิโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

การเล่นพรรคเล่นพวกในการคัดเลือกผู้มีคุณสมบัติได้รับ การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ รวมถึงผู้ที่ได้รับ บริการเบี้ยยังชีพบางรายไม่ได้เป็นผู้ยากไร้หรือเดือดร้อนด้วยนั้น จึงทำให้ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลอีก จำนวนมากที่ยังไม่ได้รับการสงเคราะห์จากทางรัฐบาล ตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลที่ดำเนินการ และมีกำหนดเวลาแล้วเสร็จในปีแรกอย่างชัดเจนในนโยบายข้อ 1.2 ด้านการรักษาและการเพิ่มรายได้ ของประชาชน 1.2.4 ด้านการสร้างหลักประกันด้านรายได้แก่กลุ่มผู้สูงอายุที่มีรายได้ไม่เพียงพอต่อ การยังชีพหรือไม่สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ โดยจัดสรรเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ที่แสดงความจำนงโดยการขอขึ้นทะเบียนเพื่อขอรับการสงเคราะห์ จึงทำให้ผู้สูงอายุ ในเขต เทศบาลเมืองชุมแสง จำนวน 1,516 คน ซึ่งแบ่งเป็น ช่วงอายุ 60-69 ปี จำนวน 777 คน ช่วงอายุ 70-79 ปี จำนวน 451 คน ช่วงอายุ 80-89 ปี จำนวน 267 คน ช่วงอายุ 90 ปีขึ้นไป จำนวน 21 คน (กองสวัสดิการสังคม, 2557, (อัดสำเนา)) ดังนั้นผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองชุมแสงและทั่วประเทศ จะได้รับการสงเคราะห์จากรัฐบาลอย่างทั่วถึง

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะวิจัยเรื่องคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตาม นโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ ว่าคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐ มีคุณภาพชีวิตที่ดีหรือไม่เพียงใด รวมถึงทั้งได้ทราบปัญหาและ ข้อเสนอแนะ จากผู้สูงอายุ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาในด้านอื่น ๆ ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาล ในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์

2.2 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ ตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วน บุคคล

2.3 เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตาม นโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์

3. ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขต เทศบาลเมืองชุมแสงจังหวัดนครสวรรค์” ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตเนื้อหาโดยสังเคราะห์ จากแนวคิดของ

ลิว (Liu) (Liu, B. C., 1975: 12) และทฤษฎีขององค์การยูเนสโก (UNESCO, 1980, p. 312) มี 2 ด้าน คือ ด้านวัตถุวิสัย และด้านจิตวิสัย โดยมีตัวแปรในการวิจัยคือ ตัวแปรต้น (Independent Variables) คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส และลักษณะการอยู่อาศัย ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ “คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์” ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตเนื้อหาโดยสังเคราะห์จากแนวคิดของลิว (Liu) และทฤษฎีขององค์การยูเนสโก มี 2 ด้าน คือ ด้านวัตถุวิสัย และด้านจิตวิสัย สำหรับประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ ในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์จำนวน 1,516 คน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 9 ท่าน ส่วนพื้นที่การศึกษา ในการศึกษาครั้งนี้ได้ทำการศึกษาผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ ในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งใช้ระยะเวลาในการศึกษาระหว่างเดือน กันยายน พ.ศ.2558 ถึงเดือนมกราคม พ.ศ. 2559 รวมเป็นระยะเวลา 5 เดือน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี โดยการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้การวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 316 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F-Test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างน้อยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.) และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 9 คน และใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท

4. สรุปผลการวิจัย

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นชาย จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 52.53 ส่วนใหญ่คือ ผู้ที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 43.67 ส่วนใหญ่คือ มีสถานภาพสมรส จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 43.67 ส่วนใหญ่มีลักษณะการอยู่อาศัย คือ อยู่กับคู่สมรส และ/หรือ บุตรหลาน จำนวน 159 คน

คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.21$, S.D. = 0.477) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ ดังนี้

1. **ด้านสิ่งแวดล้อม** คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.28$, S.D.=0.687)

2. **ด้านสังคม** คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.15$, S.D.=0.680)

3. **ด้านเศรษฐกิจ** คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.21$, S.D.=0.683)

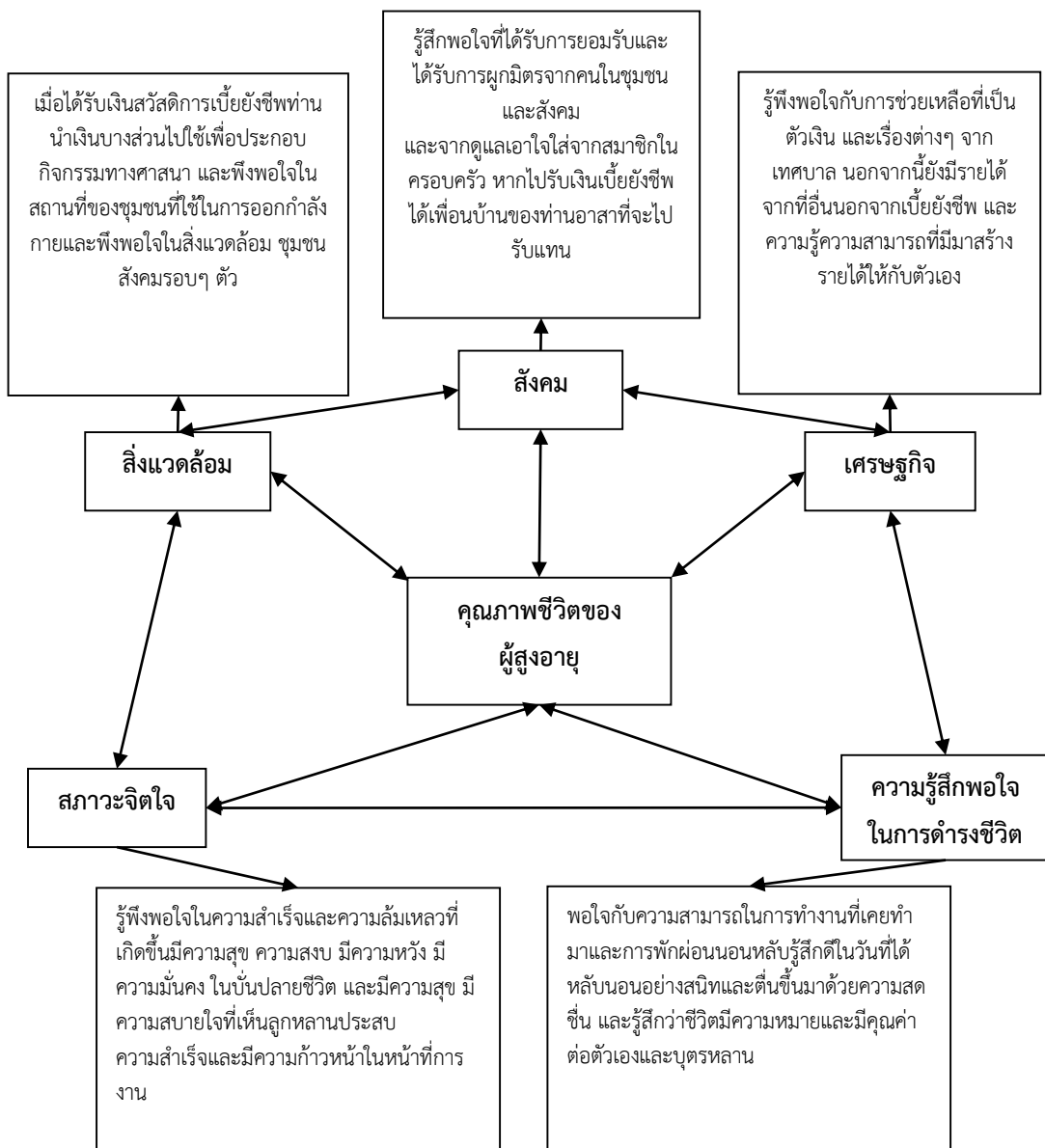
4. **ด้านสภาวะจิตใจ** คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.14$, S.D.=0.719)

5. **ด้านความรู้สึกพอใจในการดำรงชีวิต** คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.25$, S.D.=0.641)

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ผู้สูงอายุที่มี เพศ อายุ สถานภาพและลักษณะการอยู่อาศัย ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

ปัญหา อุปสรรคของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ผู้สูงอายุมักจะมีปัญหาด้านสุขภาพเสื่อมโทรม มีโรคภัยต่าง ๆ เบียดเบียน ทั้งโรคทางกาย และทางสมอง มักมีการเปลี่ยนแปลงทางสมองคือ โรคสมองเสื่อม โรคหลงลืม โรคซึมเศร้า จะยึดติดกับความคิด และเหตุผลของตัวเอง การรับรู้สิ่งใหม่ ๆ จึงเป็นไปได้ยาก ความจำก็เสื่อมลง และอาจจะไม่ได้รับการยกย่องจากสังคมเหมือนเดิม เยาวชนและหนุ่มสาวหลายคน มีทัศนคติไม่ดีต่อผู้สูงอายุ เห็นคนรุ่นเก๋าล้าสมัย พูดไม่รู้เรื่องและไม่มีประโยชน์ จะไม่ได้รับความเอาใจใส่ และความอบอุ่นจากลูกหลานอย่างเพียงพอ ทำให้รู้สึกเหงา อังว้าง และอาจจะมีควมวิตกกังวลต่าง ๆ และความพอเพียงและความเหมาะสมด้านจำนวนเงินเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุยังรู้สึกว่าไม่เพียงพอ

ควรจัดตั้งคลินิกสำหรับผู้สูงอายุ เพื่อดูแล รักษาผู้สูงอายุโดยเริ่มที่แผนกผู้ป่วยนอก ซึ่งอาศัยองค์ความรู้ด้านเวชศาสตร์ผู้สูงอายุ และวิธีการที่จะทำให้ ผู้สูงอายุที่มาใช้บริการได้รับการแบบองค์รวมและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีการจัดอบรมฝึกอาชีพที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับผู้สูงอายุ และให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น หรือมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคมที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุ มีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมนันทนาการ เพื่อสร้างความสุขให้กับผู้สูงอายุ โดยเน้นควรมีการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ เพื่อเป็นการรวมกลุ่มในการทำกิจกรรมตามความสนใจและการจัดกิจกรรมนั้นควรมีการจัดกิจกรรมร่วมกับเยาวชน คนในชุมชน และกลุ่มเครือข่าย เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ระหว่างผู้สูงอายุ เยาวชน และคนในชุมชน และการเห็นคุณค่าในผู้สูงอายุ ตลอดจนเบี้ยยังชีพมีความสำคัญและจำเป็นกับผู้สูงอายุที่มีความลำบากเป็นอย่างมาก ในการดำรงชีวิต เนื่องจากไม่มีรายได้มาจากแหล่งใด เบี้ยยังชีพที่ได้รับหากมีความเหมาะสมกับค่าใช้จ่ายจริงจะทำให้ผู้สูงอายุมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จึงควรต้องมีการปรับเปลี่ยนเบี้ยยังชีพให้พอเพียงกับสถานการณ์ปัจจุบันจากสภาพทางเศรษฐกิจที่มีค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้น

ภาพที่ 1

คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาล
ในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง

จากภาพที่ 1 แสดงให้เห็นคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของ
รัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ ดังนี้

นอกจากความสัมพันธ์ภายในครอบครัวแล้ว ความสัมพันธ์ของผู้สูงอายุกับบุคคลภายนอกก็มีผลต่อความพึงพอใจในชีวิตเช่นกัน ญาติ หรือเพื่อนที่มีความรู้สึกที่ดีต่อกัน มีความหวังดี คอยให้ความช่วยเหลือ เห็นอกเห็นใจและสามารถปรับทุกข์กันได้ทำให้ผู้สูงอายุสามารถยอมรับสภาพกับความรู้สึกที่ต้องสูญเสียสถานภาพทางสังคมเดิมหรือสูญเสียบุคคลอันเป็นที่รัก ซึ่งรูปแบบความสัมพันธ์ดังกล่าวนี้จะนำไปสู่ความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุอย่างมาก โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่ไม่มีบุตรหลาน ซึ่งมักแยกตัวออกจากสังคมอันจะทำให้รู้สึกโดดเดี่ยว ว้าเหว่ หรือรู้สึกว่าตนเองไม่มีความหมายซึ่งส่งผลให้ความพึงพอใจในชีวิตลดต่ำลง ดังนั้นจึง จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้สูงอายุควรได้รับความช่วยเหลือ ความอบอุ่น ความรักและความสนใจจากทั้งบุคคลในครอบครัว และบุคคลในสังคม ซึ่งบุคคลเหล่านี้เปรียบเสมือนเครือข่ายการสนับสนุน ทางสังคมในอันที่จะช่วยประคับประคองสภาพจิตใจของผู้สูงอายุ ซึ่งจะเป็นการช่วยยกระดับคุณค่า ในชีวิต ตลอดจนความเชื่อมั่นในตนเองและยังเป็นการช่วยรักษาความสมดุลระหว่างจิตใจและอารมณ์ของผู้สูงอายุ ซึ่งจะนำไปสู่ความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุ

5. อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัย คุณภาพผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมทั้ง 5 ด้าน สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.21$, S.D. = 0.477)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านได้ดังนี้

1. ด้านสิ่งแวดล้อม คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.28$, S.D. = 0.687) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **วลัยพร เอกนัยน์ และคณะ** ได้ทำการวิจัยเรื่อง “บทบาทของเทศบาลตำบลบางยี่รงค์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม” ผลการวิจัยพบว่า 1. ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีสภาพคุณภาพชีวิตดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับดีทุกด้าน โดยผู้สูงอายุรู้สึกพึงพอใจในด้านสังคมสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านสาธารณสุข ด้านนันทนาการ และด้านเศรษฐกิจ ตามลำดับ 2. ผู้สูงอายุมีความเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบางยี่รงค์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับน้อยทุกด้าน โดยผู้สูงอายุมีความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลในด้าน

สาธารณสุขสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านสังคม ด้านนันทนาการ และด้านเศรษฐกิจ ตามลำดับ 2 3. ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพสมรส การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม และสภาพคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน มีความเห็นว่า บทบาทของเทศบาลตำบลบางยี่รงค์ อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงครามในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (วลัยพร เภกนัยน์ และคณะ, 2554) และนำเสนอต่อคลังกับงานวิจัยของ**ธาริน สุขอนันต์และคณะ** ได้ทำการวิจัยเรื่อง “คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองบ้านสวน จังหวัดชลบุรี” ผลการศึกษาพบว่า คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 93.76$) โดยผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีคุณภาพชีวิตระดับปานกลาง ($\bar{X} = 91.49$) ร้อยละ 64.2 รองลงมาเป็นระดับดี ($\bar{X} = 108.73$) ร้อยละ 24.8 และระดับไม่ดี ($\bar{X} = 73.43$) ร้อยละ 11.0 เมื่อ พิจารณารายได้พบว่า คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่อยู่ในระดับปานกลางได้แก่ ด้านร่างกาย สภาพแวดล้อม และจิตใจ ตามลำดับ ($\bar{X} = 27.51, 25.06$ และ 21.15) ส่วนที่อยู่ในระดับดี คือด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ($\bar{X} = 20.04$) (ธาริน สุขอนันต์ และคณะ, 2554)

2. ด้านสังคม คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.15$, S.D.=0.680) ซึ่งนำเสนอต่อคลังกับงานวิจัยของ**ภุริชญา เทพศิริ** ได้ทำการวิจัยเรื่อง “คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในตำบลทองหลาง อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก” ผลการศึกษา คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านสวัสดิการสังคม มีอันดับสูงสุด รองลงมาคือ ด้านความตระหนักในคุณค่าแห่งตน ด้านความสัมพันธ์กับสมาชิกในครอบครัว ด้านร่างกาย ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านจิตใจ ตามลำดับ (ภุริชญา เทพศิริ, 2553) นำเสนอต่อคลังกับงานวิจัยของ**อารดา ธีระเกียรติกำจร** ได้ทำการวิจัยเรื่อง “คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลสุเทพ อำเภอมือง จังหวัดเชียงใหม่” ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 60–74 ปี สมรสและคู่สมรสยังมีชีวิตอยู่ มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ก่อนอายุ 60 ปีประกอบอาชีพหลักที่มีรายได้ไม่แน่นอน เช่น รับจ้างทั่วไป แม่บ้าน เป็นต้น จากการวัดระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุพบว่า ระดับคะแนนคุณภาพชีวิตโดยเฉลี่ยของผู้สูงอายุใน เขตเทศบาลตำบลสุเทพ จังหวัดเชียงใหม่อยู่ในระดับดี คือ มีคะแนนเฉลี่ยคุณภาพชีวิตเท่ากับ 4.32 จากคะแนนเต็ม 5 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า คะแนนเฉลี่ย 3 อันดับแรกคือ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสุขภาพและด้านสังคม ($\bar{X} = 4.9, 4.7$ และ 4.39 ตามลำดับ) (อารดา ธีระเกียรติกำจร, 2554)

3. ด้านเศรษฐกิจคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลใน เขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.21$, S.D. =0.683) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **วลัยพร เอกลักษณ์ และคณะ** ได้ทำการวิจัยเรื่อง “บทบาทของเทศบาลตำบลบางยี่รงค์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม” ผลการวิจัยพบว่า 1. ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีสภาพคุณภาพชีวิตดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับดีทุกด้าน โดยผู้สูงอายุรู้สึกพึงพอใจในด้านสังคมสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านสาธารณสุข ด้านนันทนาการ และด้านเศรษฐกิจ ตามลำดับ 2. ผู้สูงอายุมีความเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบางยี่รงค์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับน้อยทุกด้าน โดยผู้สูงอายุมีความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลในด้านสาธารณสุขสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านสังคม ด้านนันทนาการ และด้านเศรษฐกิจ ตามลำดับ 2 3. ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพสมรส การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม และสภาพคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน มีความเห็นว่า บทบาทของเทศบาลตำบลบางยี่รงค์ อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงครามในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ธาริน สุขอนันต์และคณะ** ได้ทำการวิจัยเรื่อง “คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองบ้านสวน จังหวัดชลบุรี” ผลการศึกษาพบว่า คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=93.76$) โดยผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีคุณภาพชีวิตระดับปานกลาง ($\bar{X}=91.49$) ร้อยละ 64.2 รองลงมาเป็นระดับดี ($\bar{X}=108.73$) ร้อยละ 24.8 และระดับไม่ดี ($\bar{X}=73.43$) ร้อยละ 11.0 เมื่อ พิจารณารายได้พบว่า คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่อยู่ในระดับปานกลางได้แก่ ด้านร่างกาย สภาพแวดล้อม และจิตใจ ตามลำดับ ($\bar{X}=27.51$, 25.06 และ 21.15) ส่วนที่อยู่ในระดับดี คือด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ($\bar{X}=20.04$)

4. ด้านสภาวะจิตใจ คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.14$, S.D. =0.719) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **วลัยพร เอกลักษณ์ และคณะ** ได้ทำการวิจัยเรื่อง “บทบาทของเทศบาลตำบลบางยี่รงค์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม” ผลการวิจัยพบว่า 1. ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีสภาพคุณภาพชีวิตดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับดีทุกด้าน โดยผู้สูงอายุรู้สึกพึงพอใจในด้านสังคมสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านสาธารณสุข ด้านนันทนาการ และด้านเศรษฐกิจ ตามลำดับ 2. ผู้สูงอายุมีความเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบางยี่รงค์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณา

เป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับน้อยทุกด้าน โดยผู้สูงอายุมีความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลในด้านสาธารณสุขสูงที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านสังคม ด้านนันทนาการ และด้านเศรษฐกิจ ตามลำดับ 2 3. ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพสมรส การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม และสภาพคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน มีความเห็นว่า บทบาทของเทศบาลตำบลบางยี่รงค์ อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงครามในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนำเสนอคล้องกับงานวิจัยของ **อารดา ธีระเกียรติกำจร** ได้ทำการวิจัยเรื่อง “คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่” ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 60–74 ปี สมรสและคู่สมรสยังมีชีวิตอยู่ มีการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรี ก่อนอายุ 60 ปี ประกอบอาชีพหลักที่มีรายได้ไม่แน่นอน เช่น รับจ้างทั่วไป แม่บ้าน เป็นต้น จากการวัดระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ พบว่า ระดับคะแนนคุณภาพชีวิตโดยเฉลี่ยของผู้สูงอายุใน เขตเทศบาลตำบลสุเทพ จังหวัดเชียงใหม่อยู่ในระดับดี คือ มีคะแนนเฉลี่ยคุณภาพชีวิตเท่ากับ 4.32 จากคะแนนเต็ม 5 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า คะแนนเฉลี่ย 3 อันดับแรกคือ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสุขภาพและด้านสังคม ($\bar{X}$ = 4.9, 4.7 และ 4.39 ตามลำดับ)

5. ด้านความรู้สึกพอใจในการดำรงชีวิต คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.25, S.D. = 0.641) นำเสนอคล้องกับงานวิจัยของ **ธาริน สุขอนันต์และคณะ** ได้ทำการวิจัยเรื่อง “คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองบ้านสวน จังหวัดชลบุรี” ผลการศึกษาพบว่า คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 93.76) โดยผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีคุณภาพชีวิตระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 91.49) ร้อยละ 64.2 รองลงมาเป็นระดับดี ($\bar{X}$ = 108.73) ร้อยละ 24.8 และระดับไม่ดี ($\bar{X}$ = 73.43) ร้อยละ 11.0 เมื่อ พิจารณารายได้พบว่า คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่อยู่ในระดับปานกลางได้แก่ ด้านร่างกาย สภาพแวดล้อม และจิตใจ ตามลำดับ ($\bar{X}$ = 27.51, 25.06 และ 21.15) ส่วนที่อยู่ในระดับดี คือด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ($\bar{X}$ = 20.04) และนำเสนอคล้องกับงานวิจัยของ **ภุชญา เทพศิริ** ได้ทำการวิจัยเรื่อง “คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในตำบลทองหลาง อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก” ผลการศึกษา คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านสวัสดิการสังคม มีอันดับสูงสุด รองลงมาคือ ด้านความตระหนักในคุณค่าแห่งตน ด้านความสัมพันธ์กับสมาชิกในครอบครัว ด้านร่างกาย ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านจิตใจ ตามลำดับ

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์” ผู้วิจัยขอเสนอประเด็นที่ควรกำหนดเป็นนโยบายเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ดังต่อไปนี้

1. เทศบาลควรมีนโยบายส่งเสริม ด้านเศรษฐกิจของผู้สูงอายุ เช่น จัดให้มีสวัสดิการต่าง จัดให้มีการส่งเสริมกองทุนอาชีพ
2. เทศบาลควรจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเข้าสังคมของผู้สูงอายุ
3. เทศบาลควรมีนโยบายส่งเสริมเกี่ยวกับสุขภาพกายของผู้สูงอายุ เช่น การตรวจสุขภาพประจำปี เป็นต้น
4. เทศบาลควรส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม ส่งเสริมการทำกิจกรรมร่วมกันกับครอบครัว เพื่อให้ผู้สูงอายุในมีจิตใจที่ดีและมีความสุข

7.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. เทศบาลควรให้การสนับสนุนส่งเสริมอุปกรณ์/งบประมาณ/เงินทุน/กองทุนเพื่อส่งเสริมอาชีพ เพื่อให้ผู้สูงอายุจะได้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
2. เทศบาลควรให้จัดสวัสดิการและการส่งเสริมสภาพชีวิตในชุมชน เพื่อให้ผู้สูงอายุจะได้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
3. เทศบาลควรให้จัดการส่งเสริมให้โภชนาการและอาหารมีความปลอดภัย ปลอดภัยสารพิษแก่ผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุจะได้มีโภชนาการที่ดี และปลอดภัยจากสิ่งต่าง ๆ และมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
4. เทศบาลควรให้จัดการส่งเสริมส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม เพื่อให้ผู้สูงอายุจะได้มีความสุข

7.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์” ผู้วิจัยขอเสนอให้ผู้สนใจ ได้นำไปศึกษาวิจัยครั้งต่อไปในประเด็นดังต่อไปนี้

1. ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์

2. ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพรูปแบบการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์
3. ควรศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุตามหลักธรรมในทางพระพุทธศาสนาของเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์
4. ควรศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์

บรรณานุกรม

- กองวางแผนทรัพยากรมนุษย์. (2552). การคาดประมาณประชากรของประเทศไทย ปี 2543-2563. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (อัดสำเนา).
- กองวิชาการและแผนงาน. (2557). ข้อมูลทั่วไปของเทศบาลเมืองชุมแสง. นครสวรรค์: เทศบาลเมืองชุมแสง. (อัดสำเนา).
- กองสวัสดิการสังคม. (2557). สถิติจำนวนผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ พ.ศ. 2557. นครสวรรค์: เทศบาลเมืองชุมแสง. (อัดสำเนา).
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2541). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: เทพเนรมิต.
- ธาริน สุขอนันต์ และคณะ. (2554). “คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองบ้านสวน จังหวัดชลบุรี”. วิทยานิพนธ์สาธาณสุขศาสตรมหาบัณฑิต. วิทยาลัยการสาธาณสุขสิรินธร: จังหวัดชลบุรี.
- ภุริชญา เทพศิริ. (2553). “คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในตำบลทองหลาง อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก”. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเกริก.
- วลัยพร เอกนัยน์ และคณะ. (2554). “บทบาทของเทศบาลตำบลบางยี่รงค์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม”. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.

สำนักส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการและผู้สูงอายุ. (2546).

พระราชบัญญัติการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ.2546. กรุงเทพมหานคร:
กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.

อารดา ธีระเกียรติกำจร. (2554). “คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลสุเทพ อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่”. **วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต.** บัณฑิตวิทยาลัย:
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

Liu. B. C. (1975). **Quality – of - life: Concept. measure and result.** The American
Journal of Economic and Sociology 34: 80.

UNESCO. (1980). **Evaluating the Quality of life in Belgium.** Social Indicators Research
8: 55.